Бары дойдулар пролетарийдара, холбоҥут!

САҤА ОЛОХ

Хаҕыат 1931 сыл алтыннан 15 күнүттэн тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААҒЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЙ ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААҒЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 70 (6050) | 1984 сыл. Бэс ыйын 12 күнэ ОПТУОРУННЬУК | Сыаната 2 харчы.

ССКП райкомугар, райсовет исполкомугар

Оттооҕуҥҥа бэлэми ситэрэ охсуохха

ССКП райкомун бюрота уонна райсовет исполкома ороҕуоҥҥа сүөҕү аҕылыгын соҕотуопкалааҕыгыа бэлэмнээн туругун уонна бу үлэ тэтимин түргэтэтии соруктарын туһунан боппуруоҕу дьүүллэстилэр.

Бюро уонна исполком ороҕуоҥҥа 100 ударнай күннэргэ көрүллүбүт дьаһаллар ситэтэ суох ыытыллыахтарын бэлэмнэтилэр. «Чурапчы» уонна Эрилик Эристиин аттынан совхоотар саастыы өрөөҕүлүү мөлтөхтүк барайдылар, ходуһаҕа уулуу хаптыыга күүтүөхтээх үлэни ыыппатылар. Совхоотар бары даҕаны минеральнай уоҕурдуулары киллэриҥэ дуоннаах оҥорботулар. Бүтэйдэйии тэтимэ наһаа быстан. Бу үлэни общественность кеметүн туһанан бэс ыйын иккис декадытыгар ордук күүскэ саҥтахха сатанар буолла.

Кормовой культуралары ыһыы эмиэ хойутаан эрэр. Бу ордук «Чурапчы» уонна «Мыҥдаҕаайы» совхоотарга сыһыаннаах. Бастан 400 гектарга, турнепс 120 гектарга ыһыллыахтахтарыттан баччаанна даэри баара-суоҕа туһааннаҕынан 120 уонна 98 гектар ыһыллыбыт. Күн-дьыл күүппэт. Ыһыыны бу надиэлэ иһиннэн бүтэрэ охсор сорук туруорулунна.

От хомууругар туһаныллар техника өрөмүөнэ эмиэ сөптөөх тэрээһиннэ суох ыытыллар, үгүс нарааннаах график тутуһулуоҕ. Бу итэҕэс бэрт түргэнник туоратыллыахтаах. Былааннаммыт техника бэс ыйын 15 гынан даэри сир ахсын бөлөх линейкатыгар туруорулуохтаах уонна ыытыллаах комиссияларыгар тутуллуохтаах.

Быйыл оту механизация кеметүнэн хомуйуу салгыы кэҥэтиллиэхтээх, кэлим механизациялаах звеноларга бөдөрээккэ киллэриллиэхтээхтэр. Уоннаммыт, оттуур звенолары тэрийии, киниилэри баары наадалаахтарыныан хаччыйыы чугастааҕы 5-6 күннэргэ ситэриллиэхтээх. Кэлим механизациялаах уонна сиилэстиир звеноларга салайаччылара бу ый ортотуттан атын үлэлэртэн босхолонуохтаахтар. Киниилэр СССП райкомун бюротун, атын бары звеньевойдар совхоотар парткомнарын номенклатураларыгар ылыллаллар.

Быйыл от саная хоту өлгөмнүк үүнэр кыахтанна. Онон былааны толоруу партийнай тэрилтэлэр, олохтоох Советтар, хаһаайыстыбаннай салайаччылар дьону түмэр, тэрийэр, көҥүлүүр үлэлэриттэн быһаччы тутулуктаныаҕа. Парткомнар, сыахтааҕы партийнай тэрилтэлэр оттуур звеноларга партийнай, партийнай-комсомольскай группалары үлэлэтиэхтээхтэр, хас кэлим механизациялаах звено ахсын партийнай тэрийээччини, атын звеноларга политинформатордары сыһыартыахтаахтар. От хомуурун үчүгэй тэрээһиннээхтик ыытыыга Орджоникидзевскай ороҕуон үлэһиттэрин бачыыма киэҥник ойенүөхтээх, звеноларга уонна бириҥдии отчуттар икки ардыларыгар социалистическай куоталаһыы хомуур бастакы күннэриттэн көхтөөхтүк тэриллиэхтээх. СССП райкомун бюротунан уонна райсовет исполкомунан бигэргэтиллибит ороҕуоннааҕы социалистическай куоталаһыы усулуобуйата хас бириҥдии үлэ коллективыгар, хас бириҥдии отчукка сиҥнилии тиэрдиллиэхтээх.

Партийнай тэрилтэлэр хонуутааҕы отууларга маассабай-политическай үлэни хаһаанчыытааҕар да көрдөрүүлээхтик, тиийимтиэтик тэрийэр эбээһинэстээхтэр.

Оттооҕуҥҥа быйыл даҕаны общественность кемете элбэҕи быһаарыаҕа. Ороҕуон шефтээх тэриллэлэрэ, тыа сирин общественноҕа бу сезонҥа совхоотарга 6 тыс. тоннаттан итэҕэһэ суох оту соҕотуопкалаан туттарыахтаахтар. Бу былаан хас бириҥдии коллективынан атырдьах ыйын 15 күнүгэр даэри толоруллуохтаах. Сельсоветтар исполкомнара маны күннэтэ тэрийиэх уонна хонтуруоллуох тустаахтар.

Сүөҕү аҕылыгын соҕотуопкалаһын тэрээһинин туһугар сылаан совхоотар бары отделениеларгар өкко туспа бригэдьиирдэр көрүлүннүлэр. Бу дуоҕунаска, биллэн турар, опытчаах, тэрийэр цоҥурдаах кадрдар сүүмэрдэнэллэрэ наада.

Сүөһүгэ сүмэһиннээх аһылыктары, витаминнаах ас мэҥиэтин бөлөмнөөр звенолары барыларын бөдөрээккэ киллэрэр, сиилэс сыҥа траншеяларын сиэрүү былаанын бүлүүчү толоруллуохтаах.

От хомуурун былаанын толорор эрэ буолбакка, аһарар туһугар хомуурга бөлөмнө субу күннэргэ ситэрэ охсуллуохтаах уонна бэс ыйын 25 күнүттэн ходуһаҕа былааммыт үлэһит илии уонна техника толору туруорулуохтаах.

Бу былдьаһыктаах, эпиэттээх хаһаайыстыбаннай хампаанньаны тэрээһиннээхтик ыытыыга хаччыйар тэрилтэлэр улахан оруоллаахтар. «Сельхозтехника» холбоҕук совхоотары хомуурга туттуллар техниканан, саппаас чаастарынан кэмигэр толору хаччыйыахтаах, техническэй көмөнү күннэтэ тэрийиэхтээх. Райпотребобщество отчуттары бары наадалаахтарынан харгыһа суох хаччыйыахтаах. Эмп үлэһиттэрэ хонуутааҕы отууларга частатык сылдьан туһаныахтаах көмөнү оҥорон иһиэхтээхтэр. Культурнай-сырдатар учреждениелар бөйөлөрүн үлэлэрин ходуһаларга кининнэн ыытыахтаахтар.

Сыл аҥардааҕы сорудахтары — болдьох иннинэ!

ХОНУУ ҮЛЭЛЭРИН ДНЕВНИГЭ

Ороҕуон совхоотарыгар саасҥы хонуу үлэлэрин ыытыы бэс ыйын 11 күнүнэөҕи туругунан (бастакы икки колонкаҕа — кормовой культуралары ыһыы былаана уонна туолуута, кэнники колонкаларга — эрдэтээҕи саар былаана, туолуута, гектарынан)

Карл Маркс	475—176	1054—110
Субуруускай	290—290	445—40
Эрилик Эристиин	460—350	370—217
«Чурапчы»	320—153	228—
«Мыҥдаҕаайы»	255—85	224—116
Ороҕуон үрдүнэн	1800—1054	2321—483

ТЫЛ ХАҺААЙЫСТЫБАТЫН УПРАВЛЕНИЕТА.

Эдэр коммунист Виктор Смирников — идэтинэн культура үлэһитэ, байэтин баҕа өттүнэн фермаҕа үлэлии кэлиэр диэри Төлөй Дириҥнээҕи сельскэй Культура дьиэтин директора эбэ.

Карл Маркс аатынан совхоз Мугудайдааҕы отделениетын салалтата кинэхэ племенной ынахтары итэҕэйбитэ. Ол итэҕэйиитин Виктор чиэстээхтик толорор: кыстык ыйдарыгар хас биирдии ынаҕыттан 1278-тыы кг үүтү ылан ыытыахтаах, 378-тыы кг куоһарбыта. Оттон сыл саҕаланыаҕыттан кордоруутэ — 807-лии кг.

Чулуу ыаныыксыт үлэлиир коллектива Толоон үүттүгэнизэх сайылыгар кэбэн таҕыста. Бу күннэргэ Виктор валовойунан 180-нуу кг үрүҥ илгэни ылан жуугунатар.

Снимокка: Виктор Смирников.

П. Оконешников фотота.

Күҥҥэ икки центнертэн ордук үүн

Коммунист М. В. Ванцева сүөһү ыытыгар үлэлээбитэ уонча сыл буолла. Мария Васильевна билигин Бахсы отделениетын 8 ыаныыксыттаах Анхай сайылыгар старшайдыыр.

Коллектив маччыҥныгар тахсыаҕыттан үүтү ылыны ойуулэрдик үрдэттэ. Бу күннэргэ ферма үрдүнэн валовойунан 1,2 тонна үүт ыанар. Ыаныыксыттар куоталаһыыларыгар старшайдара баҕаан иһэр. Кини күҥҥэ ортотунан 2 центнертэн ордук үүтү ыыр.

Үрүк илгэни үксэтиигэ ынахтары маршрут оҥорон, манаан мэччитин тэрилиннэ.

К. ОКОНЕШНИКОВ.

Биирдэн биир ситэриллэр

Хатылы опытчаах механизатора И. А. Протопопов салайар 4 киһилээх звенота бу күннэргэ окко туттуллар техниканы өрөмүөнүүр. Звено икки тракторун, биир муньары уонна биир кело муньарын үлэҕэ бэлэм оҥордо. Холбоһор техника өрөмүөнүгэр практикаҕа сылдьар 13 №-дээх СПТУ үөрэнээччилэрэ Владимир Гаврильев, Николай Софронов уонна Петр Потапов үчүгэйдик көмөлөһөллөр. Оттон трактористар икки ДТ-75-һи, икки МТЗ-ны өрөмүөнэн бүтэрэн эрэллэр.

Эдэр коммунист С. Н. Захаров звенота колонен илиннэн оттуур сиригэр Туолума үрдүгэр, киирэн икки охсор, биир муньар массыынналары хомуурга бөлөмнөөтэ, аны аттарыы тутан эрэр.

Н. КРИВОШАПКИН.

Таас котельнайы туталлар

Суолу өрөмүөнүүр-тутар учаастакка С. И. Марков салайаччылаах 6 киһилээх бригэдэ ыам ыйын бастаны күннэриттэн 4 универсальнай оһох турар таас котельнайын тутар.

Тутаччылар, котельнай кэндэйүн бүтэрэн, ис оҥоһуктарыгар киирдилэр. Аҕыс ыйга маннык 25 тыс. солк. үлэ толоруллуна.

Онон элбэх объект хонтуруоллуохтаах квартальнай котельнайа болдьоҕор олохтоох киллэрилиэр кыахтанна.

П. АРЖАКОВ.

Көхтөөхтүк үлэлээтилэр

Бэс ыйын 4-6 күннэриэр «Якутсельстрой» механизацыйа участогын 5 рабочайа маастар С. Д. Соловьев салалтатынан Чурапчы — Мыҥдаҕаайы суолугар Ханчы төрдүгэр икки саҥа муостаны туттулар, биир муостаны өрөмүөнэ ыытыллар. Оттон 7-9 ыыһыллаларга участок начальника И. С. Артемьев салалтатынан 11 үлэһит кутуу ардахтан иҥнибэккэ Карл Маркс аатынан совхоз Одьулуунааҕы отделениетыгар күрүө тутуутугар үлэлээн 400 метр сиргэ бүтэй ниинэ хаһан остоолболорун туруордулар, итиннэ сорбуолар сиэрдиҥэ маһы миэстэтигэр таһан бөлөмнөөтилэр. Бу үлэҕэ С. С. Егоров, В. С. Оконешников уо. д. а. ордук таһаарылаахтык үлэлээтилэр.

И. ЕГОРОВ.

ЛЕНИНГРАД. Серго Орджоникидзе аатынан Балтийскай судноны тутар завод коллектива «Россия» диэн саҥа атомнай ледоколу үлэҕэ болдьоҕун бириэмэ киллэрэрэ сорукталаннылар. Итинниилэр СССП буолаары турар XXVII съезһигэр үлэнэн бэлэхтэриэн буолуоҕа. Үлэ дьоҕуннаах сүһүөҕэ үүмүктэннэ — судно үрүт оҥоһуктара болдьох иннинэ оннуларын буллулар. Түргэтээһин прогрессивнай технологическай оборудованиены туһаныы, үлэ тэрээһинин итиннэ көҥүлээһинин бириҥэдиэй формаларыгар киэҥник киириитүмүгэр ситиһилиннэ.

КАЗАНЬ. Татария территориятыгар тардыллыбыт Уренгой — Кинн — 1 220 километр уоталаах участок Сибирь ГАҺЫН ылларга бэлэм. Вяткаттан Волгаҕа диэри кини былаһын тухары гидравлическай бэрэбиэркэлээһин ыытылынна. Магистраль бөҕөтүгэр, герметичноһыгар эксамены эҥкилэ суох аста. Трассовиктар тутуу кэнниттэн сири кичэллээхтик чолугэр түһэрдилэр.

ОРЕЛ. Орловщина ойуурдарын саҕаларыгар, тыаларын быыстарыгар, сыырдарын уонна эниэлэрин сирэйдэригэр чуумпуну хотуурдар тыастара аймаатылар. Тыа сирдэриннээҕи сүөһү аҕылыгын бөлөмнөөр этэрээттэргэ уонна звеноларга көмөлөһө куораттар итиннэ оройуоннар кининнэрин 15 тыһыынчаттан тахса олохтоохторо таҕыстылар. Промышленнай предприятиелар рабочайдара, учреждениелар сулууспалаахтара уонна студеннар сүөһү аҕыдыгын бөлөмнөөһүн саҕаланыытын бөлиэтиир ударнай ыйы үрдүк оҥорумтуолаах үлэнэн көрүстүлэр.

ВИЛЬНЮС. Литовскай ССР чэдчэки промышленноһын кэкиэ предприятиелара улаатан иһэр оҕолорго аналлаах таҥастары тигиигэ киирдилэр. Адыас саҥардыычча диэри «олус наадалаах эрээри атыыга көстүбөт» дэммит комбинизоннар, джинсылар, спортивнай тигиилээх кестүүмнэр маҕаһыыннарга киирдилэр. Республикаталаҥы Моделлар дьиэлэрэ саҥа моданы көрүүнү тэрийэн ыытта. Онно Онно производственниктар, техникумнар, ПТУ-лар уонна оскуолалар үрдүкү кылаастарын үөрэнээччилэрэ ыытыллыбыттара. Эдэрдэр анкеталарга эпиэттээһиннэрэ атыылаһаччылар ордук сөбүлүөхтээх моделларын талан ылар кыаҕы биэрдэ. Олор ханнык да тардылыга суох маассабай тигиигэ ыдыллыннылар.

ССТА корреспонденнарын информациялэриттэн.

УЛЭ ПАРТИЙНАЙ ОЛОХ СТИЛЭ

Мунньахтар оруолларын үрдэтэн

Партия XXVI съеһин уураахтарынан салайтаран ССКП Киин Комитетын сатиньытээҕи (1982 с.) Пленумун кэмиттэн коммунистар активностарын үрдэтиигэ, партийнай дьиссиплиинэни бөҕөргөтүүгэ, производствоны салайыыга, ис кыахтары туһаҕа таһаарыыга, социалистическай эбэһээтэлистибэлэр туолуулларын тэрийиигэ, салайар кадрдар эпиэтинэстэрин үрдэтиигэ миэстэтээҕи партийнай тэрилтэлэр үлэлэрэ балаччы соргутуллуннэ.

Партийнай мунньахтары тэрээһиннээхтик ыытыы, коммунистар коллективнай ейдөрүн-санааларын тирээн турар соруктары быһаарыыга түмүү, ылыыллар уураахтар чуолкай буолуулларын хаамчыйда. Бу оттуран биһиги Карл Маркс аатынан совхозпут Мугудайдаабы отделениетын партийнай тэрилтэтэ атыттарга холобур буолар. Манна партбюро секретарынан иккис сылын Саха АССР культуратын үтүөлээх үлэһитэ Л. А. Дьяконов үлэлиир. Сыахтааҕы партийнай тэрилтэ 41 коммунист түмэр. Толей Дириҥнээҕи бириигэдэтэ 14 коммунистаах болеҥ партийнай группа баар.

Партбюро партийнай мунньахтар тэрээһиннэриигэр ураты суолтаны биэрэр. Мунньахтар, быраабыла курдук, болдьоммут кэмнэриигэр саҕаланаллар. Партбюро уопсай партийнай мунньах боппуруоспарын эрдэ бэлэмнээн, көрөн, ууруурааҕын билсиһэн баран киллэрэргэ үгэскэ кубулуйда. Мунньахтар коммунистарга партбюро хаанын боппуруоспары көрөн туох дьаһалы ылбытын, үрдүкү партийнай органнар хаанын ууруурааҕа хотоорууга ылыллыыларын, аастыт партийнай мунньах ууруурааҕа хайдах толкуллан иһэрин иһитиннэриннэн саҕаланаллар.

Манна аастыт отчуоттар-быыбардар кэнсилэриттэн уопсай партийнай мунньахтарга барыта 17 ыраах боппуруоспар ыытыллыбыллар. Ол иһиттэн партийнай-тэрийэр үлэҕэ 11, иитэр үлэҕэ уонна экономиканы партийнай салайыыга 3-түү боппуруоспар көрүлүннүүлэр. Мунньахтарга коммунистар активностара биллэрдик үрдээтэ. Сүрүн боппуруоспарга 7—8 киһи бэйэлэрин саналарын атастаһаллара, ылыллар ууруурааҕар чопчу буолаллара болҕомтолоохтук сыһыаннаһыылара ситиһиллибэт.

Партийнай мунньахтар түмэр, иитэр оруолларын үрдэтэн иһин түмүгэр коммунистар производствоҕа сабыдыаллара балаччы улаатта. ССКП чилиэннэрэ М. Е. Сивцев салайар тутаччыларын бириигэдэтэ, сылгыһыттар Д.Т. Сивцев уонна XXXIII уобаластаабы партийнай конференцыя делегата Н. А. Терютин, маньыкчыт Т. Н. Терютина, боросску көрөөччү И. Д. Петрова уо.д.а. былааннарын уонна эбэһээтэлистибэлэрин мэлдьи аһары толороллор, рабочайдарга үтүө холобуру көрдөрөллөр.

Совхоз аатын сыахтааҕы партийнай тэрилтэлэригэр партийнай мунньахтар Устаан көрдөбүлүгэр сөп түбэһиннэрэн быдан быыһыттынан ыытыллаллар эрээри, тэрээһиннэрэ билигин даҕаны кэккэ итэҕэстэрдээх. Үксүгэр болдьоммут бириэмэлэриттэн хсйутаан саҕаланаллар, ууруурааҕар үгүстүк уопсай тылынан суруллаллар. Оттон ол, биллэн турар, партбюролар секретардара, кинилэр чилиэннэрэ, ССКП КК «Партийнай отчуоттар уонна быыбардар сүрүн түмүктэрин уонна партийнай тэрилтэлэр соруктарын туһунан» ууруурааҕар бэлиэтэммитэх курдук, коммунистар бэйэлэрин табаарыстарыгар биэрбит итэҕэллэрин толоруурга кетүмэхтик сыһыаннаһыыларын түмүгэ диирэ тиийиллэр.

Партбюролар, секретардар партийнай мунньахтары тэрээһиннээхтик, деловойдук, коммунистары партийнай дьиссиплиинээҕэ, принципиальноска иитэр, идейэй-политическай өттүнэн буһарар-хатарар гына ыытарга күннэтэ үөрэнэхтэр тустаахтар.

В. ПОПОВ,
совхоз парткомун секретара.

ОТ ХОМУУРУГАР—ЫЧЧАТ ЭРЧИМИН

Сүөһү интиитин тыа сиригэр ударнай фронунан биллэрбит ССКП XXVI съеһин ууруаахтарын толоруурга ити салааҥа аһылык бааһын тэрийии быһаарар суолталаах. Онно эмиэ төһүү күүһүнэн ыччаттар буоллаллар.

Аастыт сайын от хомууругар оройуон үрдүнэн 36, ол иһигэр 8 кэлим механизациялаах, 11 механизированнай агрардаах, 16 келе-илии уонна 1 илии комсомольскай-ыччат звеноолар тэриллэн барыта 12392 тонна оту соҕотуоналаан былааннарын ситиһиилээхтик толорбуттара. АВМ агрегатынан от мээкэтин бэлэмнээһигэ 3 комсомольскай-ыччат звено үлэлэбитэ эрээри, сорудах толоруллубакка хаалбыта.

Оттоохтуурга ордук тэрээһиннээхтик Субуруускай аатынан совхоз ыччаттара үлэлээбиттэрэ. Кинилэр 1830 тонна быыканнаахтарын 301 тоннаны аһарбыттара. Оройуон комсомольскай-ыччат звеноларын социалистическай куоталаһыылары ыытар ЫЕСЛКС обкомун чилиэнэ, адъар коммунист Григорий Гермогенов («Мыҥдаабайы» совхоз) салайар кэлим механизациялаах звенота кыайыылааҕынан тахсыбыта. Коллектив 700 тонна онуугар 350 тонна оту соҕотуонка лаабыта. Келе-илии звеноларыгар ыччат наставника В. П. Седалищев (Субуруускай совхоз), илиинэн оттуур звеноларга И. Сивцев («Чурапчы» совхоз) салайар звенолара бастаабыттара.

Сүөһү аһылыгын соҕотуонкалааһынга үөрэнээччилэр ытыылара үтүө үгэскэ кубулуйда. Аастыт сайын 12 үлэ уонна сыныналаах лаабыларыгар түмүллэн үөрэнээччилэр 2432 тонна оту бэлэмнээбиттэрэ. Хатылы, Одьулуун уонна Кытаанах орто оскуолаларын иһиннэн үлэлиир үлэ уонна сыныналаах лаабыардара ордук тэрээһиннээхтик үлэлээбиттэрэ.

Ол эрээри бу үлэҕэ итэҕэс-быһаҕас элбэх этэ, от хомууругар ыччат күүһэ саная хоту толору туһаныллыбатаҕа. Ол, бастатан туран, тэрээһини итэҕэстэриттэн тахсыбыта. Совхозтардаабы комитеттар быйыл комсомольскай-ыччат звеноларын сүүмэрдээһиннэрэ ураты болҕомтону ууруохтаахтар, кинилэри кытта чопчу былаанналаах үлэлиэхтээхтэр. Аастыт сайын ити боппуруоспука куолутугар эрэ сыһыаннаһыы түмүгэр меҥнаннаһыы хаанизированнай агрардаах звеноолар бары былаанналарын толорботохторо. Эриэрдэлик Эристиин аатынан совхоз (секретарь Н. Поповтар) 15, Карл Маркс аатынан совхоз (Л. Аммосова) 6 комсомольскай-ыччат звеноларыттан иккилиннэрэ эрэ сорудахтарын толорбуттара.

Иккиһиннэн, социалистическай куоталаһыыны тэрийиигэ түмүктэр кэмигэр таһаарыллыыларыгар болҕомтону ууруохха. Күрэхтэһии хаамыытын кэнтэ-ник иһитиннэриэххэ, кини формаларын саҥардыахха.

Үсүһүнэн, комсомольскай-ыччат коллективтарыы идеологическай хааччыйыыны тэрдүттэн туһ-сарыахха. Аастыт сайынларга кырыы учаастактарга оттуур звеноларга хаһыат, сурунаал тиэрдиллибэт, агитбригада сылдьыбат, агитатор быкпат чахчылара баалара. Бу итэҕэс быйыл хатыланыа суохтаах.

Төрдүһүнэн, от хомууругар «Комсомольскай прожектор» хаһаҥнар да активнайдыылыэхтээх. Кистэ бөлөх-тах, биһиги сорох хотарбыт техниканы бөлөх сүүрдүүлэрэ, үөн-аймах пилиинэтик кэпсиһиллибэтэх бөлөх олорон хаалыылар о.д.а. баар буоллаллар. Комсомольскай прожектор олору сиистэрийар, туоратарга анаан эбэһиннэстэхтэр.

Быйылгы оттуур сезонна барыта 40 комсомольскай-ыччат звено хоруйдаа үлэлээн 10000 тонна итэҕэһэ суох от, звено АВМ агрегатынан 1000 тонна от мэҥэ бэлэмнээхтэрэ. Кинилэр тэрээһиннээхтик, ордуорумтуолаахтык ыытан субу аҕай сарааннары турар сүөкэн суолаах хаһаайыстыбаны хампаанньаны хайдаҕаны бэлэмнээх көрсөрбүтүнэ уонна тэрийэн ыытыытыттан тутулуктаах.

От хомууругар тиэрин ыччата бүттүүн активнайдык кыттыһыннык—оройуон иитиллиэхтэрин молиятын уталыччы бойобуой соруга.

Н. ХОЮТАШКИН,
ЫБСЛКС райкомун бастакы секретара.

Комсомольскай түбүнтэр

Одьулуун сельскай Советын депутата, коммунист М. Т. Старостина колхозка, кэлин совхозка үйэ чиэппэриттэн ордук кэмнэ сүөһү интиитигэр үлэлээбитэ. Опытпаах ыанньыксыт, бочуоттаах сыныналаҥка тахсан да баран, таптыыр дьарыгыттан иллэ-ситин ааарбат, билигин Тамах сайылыкка комсомольскай-ыччат ферма наставника.

Коллектив совхозка бинир бастакынан бириигэдэнэ бэлэрэккэ кинрбитэ. Дьэ ол иһин манна үлэҕэ коммунистическай сыыһан, үлэ бары мыҥдырдарын диринник баһылааһын, бэйэ-бэйэҕэ үрдүк көрдөбүллээх буолуу уонна хардарыта көмөлөсүһүү бастакы уочарат туттуллаллар. Онно барытыгар Матрена Терентьевна ыччаттары өйдөбүллээх сүбэтинэн, тус бэйэтин холобурунан уһуйар.

Снимокка: М. Т. Старостина.

ОСКУОЛА ОЛОҔО

ЭКЗАМЕННАР САЛҒАНАЛЛАР

Бу күннэргэ онустар химиядаа, историядаа уонна обществоведениедаа экзаменнары туттардылар, оттон ахсыстар нуучча тылыгар уонна литературатыгар изложение суруйдулар.

Мугудай орто оскуолатын X кылааһын 28 үөрэнээччититтэн химияны Таня Сивцева уонна Маша Сивцева «5» сыанаҕа туттардылар, 9 үөрэнээччи «4»-кэ эпиэттээтэ. VIII кылаас 16 үөрэнээччилэрэ выпускной экзаменнарын бары туттардылар. Изложениены Марта Валеева, Яна Терютина, Сережа Коротких туйгуннук, 7 үөрэнээччи хаачыстыбаҕа суруйдулар.

Хайахсыт орто оскуолатын бүтэриэхтээх 25 оҕоттон химия экзаменын туппут комиссия Алексей Евграфовка уонна Евдокия Феофановаҕа «5»-ны туруорда, 5 үөрэнээччи эпиэтэ «4»-кэ сыаналанна. VIII кылаас 16 үөрэнээччититтэн изложениены ангардаах хаачыстыбаҕа суруйдулар. Надя Новгородова, Айаал Поисеев уонна бу иннинээҕи экзаменнарын барытын туйгуннук туттаран иһэр Ньургун Климов уонна Катя Поисеева «5» сыананы ылылар.

Интернат-оскуола 62 үөрэнээччитэ историяҕа уонна обществоведениеҕа экзаменнары 100 бырыһыан туттардылар. X кылаас үөрэнээччилэр комсомольскай тэрилтэ секретара Вася Габышев комитет чилиэнэ А. Осипова уонна Гоша Громятников, X «б» кылаастан кылаас комсомолыра Тит Захаров, оҕуннуттыыга спорт мастера Александр Попов уонна Георгий Матвеев туйгун билиилээхтэрин көрдөрөллөр. Барыта 15 үөрэнээччи хаачыстыбаҕа эпиэтээтилэр.

О. МАКАРОВА.

Сири оҥоруу—бөйөөн тордо ●

ЭППИЭТИНЭҺИ, ИРДЭБИЛИ КҮҮҺҮРДҮӨХХЭ

Биһиги рейдэбит

Туорахтаах культуралар туруктаах үүнүүлэрин ылыы—сүөһү интиитин сайыннарыы сүрүн усулуобуйата. Билигин оройуонга 1 гектарга бурдуу үүнээрии ороскуота 150—170 солк. тэҥнэһэр. Быстахтык ылахха, уоҕурдууну баһынаҕа киллэрии ороскуота кэннинэн үс сылга 3,4 төгүл улаатта.

Итинник бөдөҥ ороскуокка киирэн туран, оройуон совхозтара бурдук туруктаах үүнүүтүн ылбачахтара ыраатта. Былырыын 5270 гектар туорахтаах культуралар ыһыларыттан 1527 гектара оттуу хомуллубута, гектартан 4,6 центнер эрэ үүнүү ылыллан былаан баара-суоҕа 44 бырыһыан толоруллубута.

Хаалыы сүрүн биричиинэтинэн баһына үлэтигэр болҕомто уурулла илиҥэ, сири оҥоруу культурата намыһаҕа буолар. Иккиһиннэн, үүнүүну көрүүтэ-харайыыта суолта бэриллибэт, эппиэтинэс ирдэммэт.

Оку, чуолаан, аастыт кэмнэлэ чэпиэригэр «Чурапчы» совхоз баһыналарыгар ыытыллыбыт рейдэ да кардорде. Ити совхоз быйыл интернат-оскуола хоту оттуннаҕа чараҥҥа 300 гектарга дьаһимизии ыспыта. Ньидьили үрдүнээри хаҥас баһына үүнүүтэ нуормаҕа эппиэтээбэт, олус убаҕас. Уга баһына даҕаны онтон эрэ нэмиччи. Дьиҥэр, сиэмэ хаачыстыбата, лабораторнай анализтар көрдөрөллөрүнэн, куһаҕана суоҕа. Үүнүү тахсыытыттан да кордоххо, баһына ньуурун дэхсилээһин, баһынаны таҥастааһын эдьас ыаллыбатах. Ардайдатыы, көтүтүү элбэх. Маныаха механизатордары үөратии, кинилэр үлэлэрин хонтуруоллааһын суоҕа өтө көстөр.

Биир улахан итэҕэһиннэн баһыыкалары тута бүтэйдээһин ыаалла илиҥэ буолар. Рейдэ ыытыллыбыт кэмигэр, бэс ыйын 7 күнүгэр, Ньидьили үрдүнээри хаҥас баһынаҕа 30-ча, уҥатыгар 10-тан тахса суөһү көҥүл мэччийэ сылдьыаллара. Ити харах далыгар эрэ көстөрүвэн. Оскотун 1 суөһү сэйиэ устата 4 гектар сири мэччийэр буоллаҕына, итиччэ суөһү 10-ча да хонуккa төһөлөөх хоромньуну оҥоруой? Ол үрдүнэн бүтэйи тутуу, өрөмүөннэһии саҕалана эрэ сатыыр. Уга баһына бүтэйигэр быстах өрөмүөн ыытыллыбыт, оттон хаҥас баһына бүтэйа эргэрэн абырахтаммат да буолбут. Онон шефтээх «Сельхозтехника» холбоһук рабочайдарын уонна сулуспалаахтарын күүһүнэн саҥа капитальнай бүтэй тутуута саҕаламмыт, 2 км сиргэ быстах өрөмүөн ыыллыахтаах эбит. Холбоһук салаатата үс күнүгэ былаанналаах 35 рабочайы, 1 автомашинаны, 1 тракторы үлэҕэ туруорбут. Ол эрээри совхоз салайаччылара итиннэ уоскуйбакка бу үлэни салгыы тэрийэллэрэ, баһына харабылларын суһаллык булан үлэҕэ таһааралларга наада.

Баһыыкалар үүнүүлэрин ынах сүөһүгэ, сылгыга тэбистэрии иһин сылгыыттартан, бостууктартан уонна катэх сүөһүлээх гражданнартан кытаанах көрдөбүлү туруоларга биримэ уолдьаспата дуо?

М. ИЛЛАРИОНОВА,
тыа хаһаайыстыбатын управленнистэн кылаабынай агронома.
Е. СМИРНИКОВА,
семенной станция начальника.
М. МИХАЙЛОВА,
хаһыат анал. корр.

Ас-үөл программата: эн сирэй ылаатын

ОРДОР ҮҮТҮ—ГОСУДАРСТВОҔА

Хоптоҕо олохтоохторо 275 ыанар ынахтаахтар. Кинилэртэн үгүстэрэ бэйэлэрин наадаларыттан ордор үүтү государствоҕа атыылыыллар. Бу үлэ аастыт да сылларга тэрээһиннээхтик ыытыллара. Холобур, былырыын үүтү туттарыы агитзоналар куоталаһыыларын усулуобуйатыгар киллэриллибитэ. Сыл түмүгүнэн бастаабыт «Северный» уонна «Сельпотааҕы» агитзоналар олохтоохторуттан мебель фондалара анаммыттара. Олору ордук элбэх үүтү атыылаабыт ыаллартан биэрбиттэрэ.

Быйыл ыанар ынах баһыгар 60-нуу кг үүтү туттараргa сорудах тиэрдилиннэ. Куоталаһыы бастакы түмүгэ бу күннэргэ таһаарыллыахтаах.

Ордор үүтү государствоҕа атыылаһыны быйыл Эриэрдэлик Эристиин аатынан совхоз отделениета тэрийэр. Салаата отунан хардары төлөбүрү олохтоох 48 ыалы кытары дуогабар түһэриэ.

Сыл аастыт ыйдарыгар нэһилиэнньэ 93,6 центнер үүтү туттарда. Ордук кыр. Ол курдук, И. Д. Кузьмин 1400 кг, И.П. Иванов 900 кг, И. С. Тарабукин 820 кг, М. Н. Иванов 1000 кг үүтү туттардылар.

Нэһилиэнньэ ордордуу туттарыыта төрөөбүт улахан тутулуктаах. Холобур, бу үлэҕэ туһаайыллыбыт, бу үлэҕэ туһаайыны анаан үүтү бөлөх мут кэмнэ хомуйаллар. Онтан тэхтэ ыаллар үүтү ордук кэхтэхтүк туттараллар. Ол ыаллардыам ыйыгар ынах ыраастан 25-тии кг үүтү туттарыллыахтаах. Ордорыы сыаҕыттан олорор ыаллар үүнүйэлэрэ транспортаах эрэ барыта 2933 кг туттардылар. Билигин хомуйууга ордорор салаатата И. К. Сивцевы туруорда. Кини гэлээх оҕуһуннан ордуорунар үүтү туттарыы кэрийэ сылдьыбыт. Онон даҕаны бу күн ордорунар үүтү туттарыы биллэрдик эбии.

Биһиги сельсоветтаах үөл программатын ... киллэриигэ ... мунгутуурдук ... туһааннаах салаалар эппиэтинэстэрэ дэтии, нэһилиэнньэ туттар ейдөтөр ... ыы боппуруоспар ... көлөр да оттуур ... дьарыктаныаҕа.

П. КОРЯКИН,
сельсовет ...

СОЦИАЛИСТИЧЕСКАЙ КУОТАЛАҺЫЫ

• АНАЛЛААН ТАМААРЫЫ № 6

ҮРДҮК ЫАМ МААСТАРДАРА

ФЕРМАЛАР

Бастаны колонкаҕа—кыстык тоҕус ыйыгар хас бириҥдии фуражнай ынахтан үүтү ыаһын, иккискэ—сыл бүтэ ыйыгар (кг)

ИККИ АҺАР ТЫҺЫЫНЧАЛААХТАР

Эрилик	Эристиин аатынан совхозтан	
«ЛЕНСЛКС 60 сыла»	1603	1016
Карл Маркс аатынан совхозтан		
«Кустук»	1159	589
«Маяк»	1539	933
«Чурапчы» совхозтан		
«Эрчим»	1095	590
Субуруускай аатынан совхозтан		
«Эрчим»	974	533

ИККИ ТЫҺЫЫНЧАЛААХТАР

Эрилик	Эристиин аатынан совхозтан	
«Куйума»	947	526
Гэрэ Алаас	836	476
«ЛЕНСЛКС 50 сыла»	1112	665
«Хаарыкчаан II»	858	537
«Сыргыс»	1113	697
Карл Маркс аатынан совхозтан		
Хотуна Күөл	1219	598
Орок Күөрэ	1160	678
Тойон Диринэ	1111	690
Үү Оҕустаах	1426	954
«Чурапчы» совхозтан		
«Саҥарда»	857	551
«Кэнчээри»	649	395
«Аргыс»	839	632
Субуруускай аатынан совхозтан		
«Тропа»	913	592
«Сугулаан»	1140,7	652
«Сардаана»	863	449
«Мындаҕаайы» совхозтан		
«Сардаана»	1294	819
«Юность»	887	447
Кыстык Кугда I	1170	636
Кыстык Кугда II	923	517
«Юбилейнай»	981	563

ЫАННЬЫКСЫТТАР

ҮС АҺАР ТЫҺЫЫНЧАЛААХТАР

Эрилик	Эристиин аатынан совхозтан	
Ксенофонтова В. Н.	1943	1185
Романова А. Д.	1968	1107
Никитина М. В.	1745	873
Субуруускай аатынан совхозтан		
Егорова М. Н.	2236	1187

ҮС ТЫҺЫЫНЧАЛААХТАР

Эрилик	Эристиин аатынан совхозтан	
Осипова М. Е.	1580	1020
Софронова А. В.	1558	842
Протасова А. Г.	1677	903
Карл Маркс аатынан совхозтан		
Барашкова Д. К.	2105	1096
Оконешников Н. И.	1850	1192
Субуруускай аатынан совхозтан		
Павлова Д. А.	1337	735
«Чурапчы» совхозтан		
Филиппов Я. Д.	1528	890
Никифорова А. А.	1079	755

ИККИ АҺАР ТЫҺЫЫНЧАЛААХТАР

Эрилик	Эристиин аатынан совхозтан	
Софронова Д. И.	1680	1206
Лукина Н. Д.	1378	775
Никитина Е. Е.	1569	979
Дьячковская М. Н.	1432	892
Адамов Ц. П.	1466	834
Карл Маркс аатынан совхозтан		
Захаров В. Н.	1251	776
Местникова М. И.	1433	694
Авксентьев В. В.	1305	819
Гоголева У. П.	1824	1125
Николаева Т. С.	1052	517
Сокольникова М. В.	1724	853
Парфенов А. Н.	1711	883
Субуруускай аатынан совхозтан		
Седалищева Л. П.	1272	789
Кривошапкин Н. Н.	1161	673
Лебедева Л. Г.	1079	559
«Чурапчы» совхозтан		
Варламов А. С.	1337	627
«Мындаҕаайы» совхозтан		
Игнатьев А. В.	1335	886
Босиков Н. И.	1409	826
Сергеева А. Л.	1370	802
Брыгалева Т. Т.	1329	645

Тиҥэһэлэри ыаһыҥҥа

Бастаны колонкаҕа—фуражнай ынахтан үүтү ылыы быыбара (сыл саҕаланыаҕыттан), иккискэ—туолуута (кг)

Эрилик	Эристиин аатынан совхозтан	
«Чурапчы» совхозтан		
Иванов М. И.	460	586
Протодьяконова З. Н.	394	610
Собакин П. И.	263	129
Игнатьева А. М.	363	482
Неустроева А. П.	363	279
Никитин И.	394	410
Новгородова Л. Н.	363	753
Федотов Ю. А.	394	604
Дорофеева А. С.	330	508
Оконешников С. И.	345	411
Субуруускай аатынан совхозтан		
Тимофеева М. И.	230	218
Карл Маркс аатынан совхозтан		
Слепцов В. Ф.	494	824
Петров В. Н.	212	427
Петров А. Н.	212	223
Леонтьева Е. А.	212	249

Отделениелар кыстык ыйдарынааҕы көрдөрүүлэрэ

Бастаны колонкаҕа—кыстык тоҕус ыйыгар бириҥ фуражнай ынахтан үүтү ыаһын (кг), иккискэ—борооску орто эбиллитэ (кг), үһүскэ ынах сүөһү өлүүтэ.

Одьулуун	881	119,6	67
Мугудай	1078	115,7	49
Бахсы	845	122,6	48
Хоптоҕо	655	107,4	65
Хэдаар	924	117,4	24
Хайахыт	888	115,2	50
Чакыр	858	137	40
Сылаан	700	107	83
Киэлэйки	525	106	30
Арылаах	756	140	22
Хатылы	766	117,2	43
Болтоного	877	99,5	78
Болугур	930	115,3	45
Соловьев	747	115,9	29
Ор. үрдүнэн	846	119,5	669

ТЫА ХАҺААЙЫСТЫБАТЫН УПРАВЛЕНИЕТА.

ҮҮККЭ УОННА ПРИВЕСКЭ

БАСТААН ИҺЭЛЛЭР

ҮҮТ ЫАМЫГАР

Бастаны колонкаҕа—кыстык тоҕус ыйыгар бириҥ фуражнай ынахтан үүтү ыаһын, иккискэ—ааҥнэр сыл бүтэ ыйыгар (кг)

Карл Маркс аатынан совхозтан		
Тычковская А. Х.	1783	928
Абрамов И. Н.	1429	730
Ноговицкай Н. Н.	1343	685
Смирникова Е. И.	1745	1204
Эрилик Эристиин аатынан совхозтан		
Герасимова Е. Д.	1241	842
«Мындаҕаайы» совхозтан		
Иванова А. Д.	1397	844
Собакин Е. Г.	1797	1258
Игнатьева М. Д.	1447	886
Субуруускай аатынан совхозтан		
Горохова Е. Е.	1324	783
Дорогунова В. С.	1270	675

БОРООСКУ КӨРҮҮТҮГЭР

Бастаны колонкаҕа—бириҥ борооску кыстык тоҕус ыйыгар эбиллитэ (кг), иккискэ—суукканаҕы орто эбиллии (кг)

Карл Маркс аатынан совхозтан		
Смирникова А. В.	164,2	603
Петрова И. Д.	161,0	598
Эрилик Эристиин аатынан совхозтан		
Савин А. Г.	167,0	693
Савинов А. С.	198,6	496
Субуруускай аатынан совхозтан		
Шарин Е. Е.	133,9	506
Кривошапкина Е. С.	137	525
«Мындаҕаайы» совхозтан		
Макаров С. Г.	158,6	585
Федоров А. В.	158,0	584

ХААЛЫЫЛААХТАР

ҮҮТ ЫАМЫГАР

Карл Маркс аатынан совхозтан		
Павлов С. П.	480	171
Петров А. Н.	224	223
Эрилик Эристиин аатынан совхозтан		
Захарова А. И.	635	361
Андреева А. П.	377	207
Субуруускай аатынан совхозтан		
Мохначевская Е. Г.	233	233
Соловьев Ф. Е.	459	340
Шарин П. Е.	479	304
«Мындаҕаайы» совхозтан		
Ноговицына Е. И.	646	361
Кожуров Е. А.	255	243

БОРООСКУ КӨРҮҮТҮГЭР

Эрилик	Эристиин аатынан совхозтан	
Марков Е. Г.	73,6	281
Дьячковский Д. В.	75,8	352

ЭРИЭ-ДЭХСИ ҮЛЭЛИЭХХЭ

Ыам ыйыгар промышленнай предприятиелар, тутар уонна хаччыйар тэрилтэлэр куотараннаахтыларыгар

БАСТААТЫЛАР

Бастакы бөлүүхэ:

Эт-үүт комбината (директор Макаров С. Д., партийнай тэрилтэ секретаря Монастырева З. М., профком председателэ Васильева А. Ф.).

«Якутсельстрой» мехучастога (Артемьев И. С., Сибирякова З. Н., Черкашин Е. Н.).

«Сельхозтехника» холбоһук (Борисов Е. А., Попов В. В., Захаров А. П.).

Иккис бөлүүхэ:

Олоҕу-дьаһаҕы хаччыйыы производственнай управление (Никифорова И. С., Пермякова П. М., Евграфова С. Р.).

Райпотребобщество (Монастырев Н. И., Анемподистова Н. Е., Адамов А. Н.).

Сибэс узела (Дьячковский С. Н., Аманатова М. П., Ноговицына Е. Д.).

ХААЛЛЫЛАР

Бастакы бөлүүхэ:

«Якутсовхозстрой» мехколонната (начальник Батарин Д. Г., партийнай тэрилтэ секретаря Гуляева А. И., профком председателэ Филиппов Г. В.).

Промкомбинат (Листиков А. П., Монастырев Г. Г., Игнатьев С. Н.).

МӨЧЧИРЭҢ ЫЙДАРЫГАР СОЦИАЛИСТИЧЕСКАЙ КУОТАЛАҺЫЫ

УСУЛУОБУЙАТА

ССКП райкомун бюрота уонна райсовет исполкома 1984 сыл сайынгы ыйдарыгар совхозтар уонна отделениелар, фермалар уонна звеноларга, бириҥдии ыанньыксыттар уонна бостууктар сүөһү итиитин бородуукталарын оҥоруулуу элбэтиннэрэр, государственнай былааннары толорор иһин социалистическай куотараннаахтыларын усулуобуйатын бигэргэтиллэр.

Быйылгы куотараннаах сүрүн сыалынан оройуон үрдүнэн мөччүрэҥ сезонугар фуражнай ынах ахсыытан 900-түү кг үүтү ылыы, государствоҕа үүт 50 сыыһыанын бастакы суоттаҕынан туттарыы, хас бириҥдии ньирэйи 80-нуу кг төлөһүтүү, субан сүөһү орто тыынныах ыйаанын 100-түү кг эбии буоллаллар.

Куотараннаах түмүгүн таһаарыыга маннык көрдөрүүлэр туруттанныахтара:

СОВХОЗТАРГА

Мөччүрэҥ ыйдарыгар үүтү валовой ылыы фуражнай ынахтан ыаһын, государствоҕа атыылаһыы эбэһээтэлистибэлэрин аһары толоруу, үүт табаарынаһын 90 бырыһыанҥа тиэрдии, туттарыллар үүт 50 бырыһыанытан итэҕэһэ суоҕа бастакы суоттаах буолуутун ситиһии, 1983 сыл туһаннаах кэминээтиэҕэр бары көрдөрүүлэри туоларыы.

Бастакы миэстэни ылбыт совхозка ССКП райкомун уонна райсовет исполкомун көҥүллэ сылдьар Кыһыл знамята туттараллар. Бастакы, иккис, үһүс миэстэлэхтэр туһаннаах Дипломнарынан наҕарааданаллар уонна оройуоннаҕы Бочуот дуоскатыгар таһаарыллаллар.

ОТДЕЛЕНИЕЛАРГА

Үүтү валовой ылыы уонна фуражнай ынахтан ыаһын иннинэ государствоҕа атыылаһыы эбэһээтэлистибэлэрин аһары толоруу, үүт табаарынаһа 90 бырыһыанытан итэҕэһэ суох буолларын ситиһии, совотуонкаларга үүт анарын бастакы суоттаҕынан туттарыы, хаалылаах ыанньыксыт уонна ньирэй көрөөччү ахсаанын аҕыйатыы, аспыт сыл туһаннаах кэминээтиэҕэр бары көрдөрүүлэри үрдэтии.

Куотараннаах кыайылааҕар ССКП райкомун уонна райсовет исполкомун көҥүллэ сылдьар Кыһыл знамята туттараллар. Бастабыт үс отделениелар туһаннаах Дипломнарынан наҕарааданаллар уонна оройуоннаҕы Бочуот дуоскатыгар таһаарыллаллар.

ФЕРМАЛАРГА

Үүтү валовой ылыыга уонна фуражнай ынахтан ыаһыҥҥа эбэһээтэлистибэлэри толоруу, үүт табаарынаһын 90 бырыһыанҥа тиэрдии, совотуонкаларга үүт 50 бырыһыанын бастакы суоттааҕынан туттарыы, хаалылаах ыанньыксыт уонна ньирэй көрөөччү суох буолуутун ситиһии, 1983 сыл туһаннаах кэминээтиэҕэ көрдөрүүлэри туоларыы.

Фермалар икки бөлүүхэ хайдаллар: 6-ҕа диэри ыанньыксыттаахтарга уонна 6-тан элбэх ыанньыксыттаахтарга.

Бөлүх ахсын үстүү миэстэ иннинэр. Кыайылаахтар Дипломнарынан наҕарааданаллар, НХСБС Быыстапкатыгар путевкалары ылаллар, Бочуот дуоскатыгар таһаарыллаллар.

ЫАННЬЫКСЫТТАРГА

Үүтү валовой ылыыга уонна фуражнай ынахтан ыаһыҥҥа эбэһээтэлистибэлэри аһары толоруу.

Ыанньыксыттар икки бөлүүхэ хайдаллар.

Бастакы бөлүүхэ—фуражнай ынах ахсыытан 1200 кг элбэх үүтү ыыр эбэһээтэлистибэлээхтэр киирэллэр. Кинилэргэ бастакы уонна иккис миэстэлэр иннинэ «Дружба» эрбии, үһүс буолбукка мебель фондалара туттарыллаллар.

Иккис бөлүүхэ—фуражнай ынахтан 1200 кг диэри үүтү ылар эбэһээтэлистибэлээхтэр. Манна бастакы миэстэни ылбыкка «Дружба» эрбии, иккис уонна үһүс миэстэлэммиттэргэ мебель фондалара бэриллэллэр.

Хас бөлүх ахсын бастаабыт ыанньыксыттарга туһаннаах Дипломнар туттараллаллар. Куотараннаах кыайыылаахтара оройуоннаҕы Бочуот дуоскатыгар таһаарыллаллар.

ЫАННЬЫК БОСТУУКТАРЫГАР

Ферма үрдүнэн үүтү валовой ылыы эбэһээтэлистибэни толоруу, ынах сүтэн, сиргэ хоспон ыам кэтүүтүн таһаарбат буолуу, аспыт сыллааҕы көрдөрүүлэри үрдэтии.

Алтаҕа диэри ыанньыксыттаах ферма бостуугар бастакы миэстэ иннинэ «Дружба» эрбии фондата, иккис уонна үһүс миэстэлэргэ НХСБС Быыстапкатыгар путевкалар бэриллэллэр.

Алтаттан элбэх ыанньыксыттаах ферма бостуугар бастакы миэстэ иннинэ—«Юпитер» колясканаах мотоцикл фондата, иккис уонна үһүс миэстэлэргэ—НХСБС Быыстапкатыгар путевкалар бэриллэллэр.

МОЛОКОВОЗТАР ШОФЕРДАРЫГАР

Үүт аһыйыытын таһаарбатах, элбэх үүтү таһан үгүс уонна километры оҥорбут үс бастыҥҥа мебель фондалара туттарыллаллар.

ЬНЬРЭЙ КӨРӨӨЧЧҮЛЭРГЭ

40-тан итэҕэһэ суох ньирэйи тутуу уонна сүтүгэ суох иитии, хас бириҥдиэлэрин 115 кг итэҕэһэ суох төлөһүтүү.

Бастакы миэстэ иннинэ—«Дружба» эрбии, иккис уонна үһүс миэстэлэргэ—мебель фондалара.

СУБАН СҮӨҺҮ ЗВЕНОЛАРЫГАР

Сайынгы уонна күһүҥгү эбии уотууну киллэрэн туран, 125-тэн итэҕэһэ суох субаны тыынныах иитии, иитиэххэ хаалар сүөһүнү 100-түү кг төлөһүтүү.

Бастакы миэстэҕэ—«Дружба» эрбии фондата, иккискэ уонна үһүскэ—НХСБС Быыстапкатыгар путевкалар.

Государствоҕа туттарыллар хас бириҥдии сүөһүнү (күһүҥгү эбии уотууну киллэрэн туран) 1301-туу кг итэҕэһэ суох төлөһүтүү, 90 бырыһыаннарын үрдүк уойуулааҕынан туттарыы, ыччат сүөһү 75 бырыһыана надбавкаҕа барарын ситиһии.

Бастакы миэстэҕэ—«Москвич» автомашина, иккискэ—«Дружба» эрбии фондалара, үһүскэ—НХСБС Быыстапкатыгар путевка.

ХОС БЫҺААРЫЫЛАР. Түмүгү таһаарыыга хас 10 бырыһыан ахсын 1 балл бэриллэр. Үүт табаарынаһын олохтоммут бырыһыанын ситиспэтэхтэргэ 1 бырыһыан иннинэ 1 ыстыраптыыр балл аҕыллар. Куотараннаах ыйдарыгар ый ахсын таһаарыллар, бүтэйиктээх түмүк алтынныыга оҥоһуллар.

УРУГВАЕЦТАР ТУГУ МОДЬУЙАЛЛАРЫЙ?

Уругвайга митинньор уонна демонстрациялар долгуннара дэбилийдэ. Аччардас Латинскай Америка бу дойдутун столицатыгар—Монтевидеоҕа национальный быраҥыас күннэригэр мөлүйүөн аҥарыттан ордук киһи кытыннар.

Американскай пропаганда кыайан дакаастамматы дакаастыы сатыыр: «Уругвайдааҕы демонстрациялар—ити дойдуга киһи бырааптарын билиини туоһулара». Ол эрээри уругваецтар үксүлэрэ туох буоларын Үрүҥ дьиэтэҕэр атыннык көроллор. Дойду общественноһа политическай хаайыылаахтары босхолууру, бэчэкэ цензураны тохтотору, бэйиэл сэтиньиньэ дьиҥнээх көҥүл бырыбардары кытары уонча сыллаан-ааҕыта быласка кинрбит бэйиэннайдарынан көтүрүллүбүт саалдта демократическай көрүүгэр топпөрү модьуйар.

АХШ бэчээтэ, чахчылары токурутан туран, 1200-тэн тахса политическай уонна профсоюзнай салайаччылар хаайыллан сыталлар, онуоха, французскай «Юманите» хаһыат суруйарын курдук, кэпилэргэ кырбаппар, өлөрүллэр куттал мэлдьи сүүһүүр. Аан дойду общественноһын ураты дьиксинитин Уругвайга политическай хаайыылаахтар «сураҕа суох сүтүүлэрэ» өлбөөн иһэрэ үөскэтэр. Харабыллааһынна кистэлэҥнэнэн тутуллар «ревентивнай тутуур» нуормаҕа кубулуйда. Хаайыылаахтары кыыллыы мунчуулларгар-сордуулар, элэк оҥостоллор, хорутуйуунан наказастыыллар.

Уругвайы Латинскай Америка самай кыырыктаах полицейскай государстволарыттан бирдэстэригэр кубулучар атын дьаһаллар эмиэ оннуларынан хаваллаллар. Олор орголоругар—хаҥас диэки өйдөөччө-саналаахха уонна компьютердар көмөлөрүнэн олохтоохторго бырыгыларыгар «идеологическай лояльноска» уорбалаччы 15 тыһыынча киһи политическай үлэҕэ кытталларын бобуу.

Уругвай үлэһиттэрин экономическай балаһыанньалара тулуйуллубат буолан иһэр. Кэнники сылларга бу дойдуга инфляция 500 бырыһыаҥҥа тиийдэ, хас тердүө уруваец—улэтэ суох. Ол түмүгүнэн Уругвай аан дойдуга өссө бир саатаах «рекорданна»: бир мөлүйүөн киһи, эбэтэр олохтоохтор, үс гыммыттан бирдэрин кэриҥэ, дойдуларыттан тэлэйийэргэ, тыыннаах буолалларыгар туох наадатын кыраныыса уҥуор көрдүүргэ күһэлиннилэр.

Уругвайга событиелар итинник сайдыылара «киһи бырааабын» Рейган хайдах өйдүүрүгэр адъас сөп түбэһэр. Ол эрээри Уругвай куораттарын киэптин тэнийбит демонстраннар илиилэригэр «Рейган—тирания доҕоро», «Вашингтон Уругвайдааҕы диктатура тирээҥэ» диэн лозуннары туппуттарыгар киһи дьиктиргиэҕэ туох да суох.

С. КУЛИК,
ССТА ырытаччыта.

Комментатор колонкалара

Уругвайга «либеризациялаһын» туһунан дойдохтуур кэпигэратын дойдулар хаһыаттара бу дойдуга дьиҥнэх балаһыаньаны көрдөрөр ыныырык сыыпараларын итиэннэ чахчылары бэлиэтийиллэр. Байыаннай диктатура сылларыгар хас 40-с уругваец хаайыллан сырыттар.

Сонуннар • Сонуннар • Сонуннар

КҮӨХ САЙЫН КӨХТӨӨХ СЫННЬАЛАҢҢА

Аастыт субуотаҕа «Сельхозтехника» холбоһук коллектива бэйэтин бырааһынньыктыы киэргэтиллибит площадкатыгар үлэһиттэр сыныьалаҥнарын гэрийдэ.

Түһүлгэ дьоно бастаан «Березка» дьаһыла-сад кыракый ыччаттаргар концерын көрөхсэн көрдүлэр. Ол кэнниттэн холбоһук управляющайа Е. А. Борисов коллектив сыл анаардааҕы үлэтин түмүктэрин ырытан уонна иннинэ соруктарга тохтоон дакылаат оҥордо. Партийнай тэрилтэ секретара В. В. Попов кырдьаҕас рабочайдарга, производствоҕа өр сылларга эҥкилэ суох үлэлээбиттэргэ «Үлэ ветерана» медаллары туттарталаата.

«Ийэм, аҕам уонна мин—спортивнай дьиэ-кэргэн» күрэхтэһии көхтөөхтүк ыытылынна. Кыайыылаҕынан М. П. Макаров дьиэ-кэргэнэ таҕыста. Онтон коллектив рабочайдара уонна сулуустаалаахтара үлэлиир салааларынан хайдыһан, мас тардыһыытыгар, хапсаҕайга, сүүрүүгэ, волейболга уонна уһуну ыстанныыга күрэхтэстилэр. Онно эргиэн отдела бастакы, автопарк иккис, өрөмүөннүүр мастарыскый коллектива үһүс миэстэлэри ыллылар. Мас тардыһыытыгар абсолютнай чемпионунан тутаччы Руслан Аушев буолла. Уһуну ыстанныыга инженер Александр Антипин, 300 м дистанцияҕа сүүрүүгэ шофер Василий Митин, 800 м сиргэ шофер Павел Матвеев, хапсаҕайга Егор Борисов чемпионнаатылар.

Уус-уран самодеятельность нүөмэрдэрин толоруута бары отделлар эмиэ көхтөөхтүк кытыннылар.

Ырыа-тойук хойукка диэри уҕараабата. Түһүлгэ дьонугар уохтаах кымыс, эмис эт дэлэччи тардылынна.

П. ОКОНЕШНИКОВ.

Сиимокка: (хаҥастан) А. Кузьмина, Е. Протодьяконова, М. Попова, М. Местникова «Мин аҕам алааһа» ырыаны толороллор.

Автор фотота.

Сонуннар • Сонуннар • Сонуннар

БИЛИИНИ, ДЬОҔУРУ ТУРГУТУҺУУ

Кыһыл Кириэс Аан дойдутааҕы обществотын комитета сорунуо уонна айылҕа алдьархайыгар үөбөһэн эмсэҕэлэбит дьоҥҥо көмөлөһүүгэ үөрүйэччу үтүөлэрдэах медицинскэй сестраларга Флоренс Найтингейл аатынан медаль туттарар. Кини, Англия биллиилэах общественнай деятеля медицинскэй сестра Флоренс Найтингейл, эпитэ: «Медицинскэй сестра үс өрүттэх квалификациялаах буолуохтаах: теоретическай—ыарыылары билэргэ, амарах буолуурга—ыарыахтары өйдүүргэ уонна техническэй— ыарыаҕы үчүгэйдик көрөргө-истэргэ».

Аҕыйах хонуктаҕыта ыытыллыбыт ороруонааҕы кини балыыһа уонна тубдиспансер медсестраларын конкурстара күрэхтэһээччилэргэ итинник көрдөбүллэри туруорда.

Конкурска 9 киһи кытыннар. Аҕыйах сыллаанныта медицинскэй училищены саҥа бүтэрбиттэри сорго М. Х. Яковлева, В. И. Коркина курдук 18—20 сыл үлэлиир опыттаах медсестралар күрэхтэстилэр. Кинилэр барыларыгар общественнай олохха активнайдык кыттыылар, литератураны уонна искусствоны интэриэһиргиллэр, бэйэлэрин политическай билиилэрин мэлдьитин үрдэтиллэр. Конкурсу кылаабынай эрааһы солбуйаччы В.В. Гуляев председателлээх жюри салайда.

Медсестралар теоретическай билиилэрин тургутуһуулларыгар О. Е. Алексеева медсестра үлэтин туһунан уопсайынан эрэ буолбакка, оҕо отделениетыгар үлэлээччилэргэ чопчу ханнык көрдөбүллэр туруорулларын итэҕэтиилээхтик кэпсээтэ. Конкурс кыттыылаахтара барыы ханнык даҕаны аппаратура медицинскэй сестра ыарыахха амарах, истиг сыһыанын солбуйбат диэн тоҕоолоон этилэр. Кинилэр этиилэрин ыарыахтар санааларын сурдуйар кинигэлэриттэн өйрэнээччилэр бэлиэтээбит махталлара, баҕарыылара эмиэ кэрэхэллиллэр:

Ыарыы ыган, саная түһэн
Күүрүм кэстэ сүүрүүтэ
Кирэн кэлиҥ, аанньал
курдук,
Сырдыы түспүт сулус
курдук,
Үрүҥ халаатаах
аанньалым.

Эн иллиҥ сып-сылаас,
Эн дуоһаҥ ыт-ыраас,
Эн мичээргэр—эрэл
кыыма,
Эн олоҕуҥ—дьон махтала,
Үрүҥ халаатаах
аанньалым.

О. Е. Алексеева (оҕо отделениета), Н. М. Мартьянова (хирургическай) уонна В. И. Шестакова (амбулатория) ордук үчүгэй бэлэмнээхтэрин көрдөрдүлэр.

Практическай сорудахтары бэрт даҕаны ситиһиилээхтик толордулар. Ордук толорутук уонна тургэнник О. Е. Алексеева, Н.М. Мартьянова, Д. И. Свиноебоева (тубдиспансер), З. М. Монастырева (терапевтическай) уонна процедурнай хос сестралара М. Х. Яковлева, В. И. Коркина үлэлээтилэр.

Үлэлиир форманы туппсаҕайдык оҥорууга жюри тубдиспансертан Д. И. Свиноебоева уонна Р. Г. Драгунова үлэларын биһирээтэ. Конкурс кыттыылаахтара: «Маҥан халаат—эмп үлэһитэ сиэр-майгы оттунан ыраас буолуохтаҕын символа» диэн түмүктээтилэр. Эмблемалартан оҕо отделениетын эмчитэрин үлэтэ хайдаанна. Эмблемаҕа сир шарын фонугар икки илии кыра оҕону көтөҕөн турара, ыырачаан үрдүнэн маҥан холуун кэтэ сылдьара уруһуйдаммыт. Санитарнай бюллетеннартан О. Е. Алексеева аналлаах таһаарыыта бастыҥынан аааҕыллыбыт.

Бары кыттаччылар Саха сиригэр үүнэр эмтээх отору хаһан хомуйуллуохтааҕын, хайдах, ханнык ыарыылаҕа туһанылларыахтааҕын туһунан кэпсээтилэр. Онуоха В. Н. Шестакова ордук толору эппиэти биэрдэ. Рефераттартан Д. И. Свиноебоева уонна Р. Г. Драгунова аҕа көлүөнэ эмчиттэр үлэҕэ үтүө үгэстэрин, балыыһа киэн туттар үлэһиттэрин туһунан үлэлэрэ үрдүктүк сыаналанна.

Алта араас идэлээх специалистартан саставаттаах жюри конкурс түмүгүн таһаарда уонна оҕо отделениетын медсестрата О. Е. Алексееваҕа «Бастыҥ медицинскэй сестра» аты иитэрдэ. Д. И. Свиноебоева иккис, Н. М. Мартьянова үһүс миэстэлэри ыллылар. Кыайыылаахтар грамоталарынан уонна ойдөбүнньүк бэлэхтэриннэн наҕараадаланнылар.

А. ПЕРМЯКОВ,
эмп үлэһиттэрин профсоюһун райкомун председателэ.

ҮӨРЭХХЭ ЫН ЫРАБЫ

Саха АССР хаһаайыстыбатын министерствота 1984—1985 сылларга үөрэх дьыалатын, үөрэнигэ тыа хаһаайыстыбатын Благовещенскай институтуттан, Ленинградскай гидрометеорологическай институттан мист-тэрийэччилэрин тутуутун уонна ханизациялаан кэлиэхтэрин дэрик. Иркутскайдааҕы институкка электроэнергетик, Приморскайдааҕы институкка гидромелиоратор, Омскайдааҕы институкка землеустроитель, гидромелиоратор, Бийскайдааҕы институкка электрик-инженер адъ ригэр үөрэнэргэ, ыытар.

Документтэри институтуттан бэс ыйын 15 күнүгэр тутуллар. От ыйын 1 күнүттэн бэлэмнэнэ аҥыллар.

Экзаменнары тутар. Тыа хаһаайыстыбатын министерствотыгар киирэр ыйын 1 күнүгэр саҕаланар.

Бастыҥ производственниктар уонна ортолоҥ ыстаалар сайыннарыы ыстаҥ кэмигэр совхозтар, каводствотыгар аатырдык үлэлээбит выпускниктара совхозтарыгар, дуогабардарынан үлэлиир кинилэр биэрбит ыстаҥ ленниеларынан ыытылар.

Үөрэххэ киирэн түһүөхтүбүт тыа хаһаайыстыбатын ороруонна управлениетын кадрдар отделыттан билиэхтэр.

Тыа хаһаайыстыбатын ороруонна управлениета.

Редактор
А. Е. ЧИЧИГИНАРОВ.

Республикаҕа телефоннар нүөмэрдэрин кинигэнэн сибээстээн ороруонааҕы «Сельхозтехника» холбоһук телефоннарын нүөмэрдэригэр маннык ыйыылар киирдилэр: управляющай—21-100, хаабынай инженер—21-300, кылаабынай экономист—21-280, кылаабынай бухгалтер—21-180.

Абонементнай кинигэҕэ киирбит нүөмэрдэр адъ тэрилтэлэргэ уонна квартираларга бэриллибиттэр.

АДМИНИСТРАЦИЯ.

Ороруонааҕы типография РАБОЧАЙГА наадыйар. Үлэҕэ киириэн баҕалаахтар үлэ бириэмэтигэр лэн кэпсэтиҥ.

АДМИНИСТРАЦИЯ.

ССКП райкома уонна райсовет исполкома кырдьаҕас коммунист, Аҕа дойду Улуу сэриитин инвалида, колхоһунай тутуу активыстыта

РОМАНОВ Сергей Петрович

уһун ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн бокуонньук кэргэттэригэр, аймахтарыгар кутурҕаннарын тиэрдэллэр.

Эрилик Эристиин аатынан совхоз партийнай дирекцията, профкома, комсомольскай комитета, Хоптоҕо сельсоветын исполкома ССКП чилиэнэ, колхоһунай тутуу ветерана, Аҕа дойдуну көмүскүүр Улуу сэрии кыттыылаах

РОМАНОВ Сергей Петрович

уһун ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн бокуонньук кэргэнигэр, оҕолоругар, аймахтарыгар кутурҕаннарын биллэрэллэр.

Таптыыр кэргэним, аҕабыт, убайбыт, чаҕылыпыт сэрии уонна үлэ ветерана

РОМАНОВ Сергей Петрович

уһун ыарахан ыарыыттан өлбүтүн, дириҥнэтэ курутуйан туран, биллэр дьонугар ыраатыннарыбит.

Кэргэнэ, кыргыттара, быраата, балта, аймахтара.

Эрилик Эристиин аатынан совхоз салаата, Чакыр сельсоветын исполкома, ороруонааҕы кинн балыыһа коллектива үлэ ветерана

АДАМОВ Василий Михайлович

уһун ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн кэргэнигэр, аймахтарыгар кутурҕаннарын тиэрдэллэр.

БИҺИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовай индекс 678700. Чурапчы с. Карл Маркс уул. 12. ТЕЛЕФОННАРБЫТ: редактор—21-332, отделлар—21-265, уопсай 21-505.

«Саҥа олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета народных депутатов Якутской АССР.

Индекс 54907. Газета выходит по вторникам, четвергам и субботам на якутском языке. Объем 1 печ. лист. ЗАКАЗ № 70.

ЧУРАПЧИНСКАЯ РАЙОННАЯ ТИПОГРАФИЯ. с. Чурапча, ул. Карла Маркса 12. Тираж